

DE STELLING: 'Gemeenten moeten het vergroenen van particuliere tuinen verplichten, in navolging van Groningen'

Vergroenen is het antwoord op veel stedelijke problematiek; denk aan hitte-stress, droogte en wateroverlast. Steeds vaker kijken gemeenten hiervoor ook naar particuliere grond, goed voor vele vierkante meters. Ze kunnen bijvoorbeeld stimuleringsmaatregelen invoeren of subsidie aan burgers verstrekken om hun tuin te ontharden en te vergroenen. De Gemeente Groningen kiest nu als allereerste gemeente voor de 'harde hand'.

Auteur: Willemijn van Iersel

Sinds 1 januari 2024 is in de gemeente Groningen een nieuwe hemelwaterverordening van kracht. Hiermee kan de noordelijke gemeente tuinbezitters dwingen tegels uit hun tuin te halen in ruil voor groen. Groningen ziet geen andere optie meer, omdat straten en kelders anders vol water lopen bij zware regenbuien – iets waarmee de veiligheid van iedereen in het geding komt. Sinds het besluit regent het kritiek: is het wenselijk dat een gemeente bepaalt hoe mensen hun tuin inrichten, en hen bovendien zelf voor de kosten laat opdraaien?

MIRJAM WIJNJA

wethouder, onder meer verantwoordelijk voor
klimaatadaptatie

'De toenemende wateroverlast is een probleem van iedereen'

Vóór dwang: 'juridische stok is welkom'

'De gemeente Groningen streeft een klimaatadaptief ingerichte openbare ruimte na, maar dat alleen is niet genoeg. Ook inwoners en ondernemers hebben een rol om de effecten die zij ondervinden van klimaatverandering voor zichzelf te verzachten. Het bestaande programma van groenparticipatieprojecten is aangevuld met een focus op het vergroenen van de directe leefomgeving en particuliere terreinen in wijken en dorpen. Er wordt nadrukkelijk gestreefd naar medeverantwoordelijkheid en participatie van bewoners. Het is fijn om deze juridische stok achter de deur te hebben', vindt wethouder Mirjam Wijnja, die klimaatadaptatie in haar portefeuille heeft.

Geld weggooien in het riool

'Maar ik hoop dat mensen uit vrije wil meewerken, want het kan niet anders. We doen als gemeente al wat we kunnen in de openbare ruimte. De toenemende wateroverlast is een probleem van iedereen. Inwoners betalen de vergroeningskosten zelf, maar als we niets doen, betaalt de gemeenschap voor het wegwerken van de overstromingen. Dat is geld weggooien in het riool.'

JAN UBELS
eigenaar Hoveniersbedrijf Bartelds

‘De gedachte erachter is goed; over het middel kun je discussiëren’

Matig positief

‘Op zich is het goed. We moeten met elkaar proberen de klimaatproblematiek te laten kantelen en de goede kant op te laten gaan. Het is ook van de zotte dat je mooi schoon regenwater regelrecht het vieze riool in laat lopen. Daarbij heb ik altijd al een hekel gehad aan versteende tuinen. Een bijkomend voordeel is dat tuinen nu groener worden en dat juich ik toe. Een pad of terras is uiteraard nodig, maar zo’n hele versteende tuin, dan ben je bij mij aan het verkeerde adres.’

Mooie kans voor de sector

De nieuwe Groningse regels gaan pas gelden als de gemeente een bepaalde wijk (of een dorp) heeft aangewezen, en dat gebeurt zodra daar de riolering wordt aangepakt. Dan hebben burgers een jaar de tijd om maatregelen te nemen. De soep wordt dus niet zo heet gegeten als die wordt opgediend. Toch komen alle Groningse particulieren uiteindelijk aan de beurt, inclusief de bewoners van de omliggende dorpen, zoals Haren, Onnen, Glimmen en Noordlaren. Ubels is zelf met zijn hoveniersbedrijf actief in die regio en ziet de nieuwe regelgeving ook als een mooie kans voor de hovenierssector om particulieren verder te helpen. ‘Ik heb laatst in een lokale krant uitgebreid uiteengezet welke maatregelen particulieren zelf kunnen nemen, bijvoorbeeld wadi’s, drainage, vijvers en groendaken. Daarbij heb ik vermeld dat ieder serieus hoveniersbedrijf kan helpen om regenwater op te vangen en te verwerken.’

ROBERT REITSEMA
eigenaar De Tuinassistent

‘Dit is een flinke uitdaging’

Uitdagend

‘De nieuwe regelgeving van de gemeente Groningen, die particulieren verplicht om het hemelwater af te koppelen van het riool en hun tuinen te vergroenen, zie ik wel zitten. Het idee is op zich prachtig; het voorkomt dat al het hemelwater direct het overbelaste riool in stroomt. Maar – en daar zit hem de kneep – voor veel mensen is dit toch een flinke uitdaging. Vooral in kleinere stadstuinen is het niet altijd eenvoudig om dit in één keer goed te realiseren. Als je dan ook nog met infiltratiekratten aan de slag moet, kunnen de kosten snel oplopen. Daar is niet iedereen blij mee. Tuinen worden steeds kleiner, en ik hoor regelmatig dat de kosten een drempel vormen. Daarom kiezen sommige mensen toch voor de makkelijke weg: aansluiten op het riool.’

Financiële impact

‘Als ik eerlijk ben, vind ik de financiële impact best wel groot. Dit kan betekenen dat mensen moeten snijden in andere delen van hun tuinontwerp, zoals een overkapping, verlichting of andere elementen die mijn ontwerpen net dat beetje extra geven. Het gaat ten koste van andere tuinwensen. Als er vanwege het kleine formaat van de tuin moet worden gekozen voor infiltratiekratten, investeren ze in iets wat je niet eens ziet, omdat het onder de grond zit. Of dit overal haalbaar is? Ik vraag het me af.’

